

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 12.3.2014
COM(2014) 153 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL DET EUROPÆISKE RÅD

Handels- og investeringshindringer – rapport 2014

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL DET EUROPÆISKE RÅD

Handels- og investeringshindringer – rapport 2014

1. Indledning

Ligesom de foregående tre rapporter har denne rapport fokus på en række væsentlige hindringer, som virksomheder i Den Europæiske Union (EU) står over for på markederne hos EU's strategiske partnere, dvs. Kina, Indien, Japan, Mercosur¹, Rusland og USA. Rapportens vigtigste formål er at skabe opmærksomhed om de væsentligste handelshindringer og at bekræfte betydningen af at tackle sådanne hindringer på en fokuseret og samordnet måde.

Denne fjerde rapport om handels- og investeringshindringer gør rede for de opnåede fremskridt med hensyn til de hindringer, der blev kortlagt i de foregående rapporter, og analyserer en række nye foranstaltninger, der vækker alvorlig bekymring. Der er ganske vist gjort væsentlige fremskridt omkring mange handelsrestriktive foranstaltninger, men der består fortsat visse hindringer, og EU er nødt til at fortsætte med at tage disse hindringer op med dets strategiske partnere og tackle dem energisk. Et betydeligt antal hindringer vedrører krav om lokalt indhold, som ofte opstilles af nye vækstlande (især Kina, Indien og Brasilien).

Rapporten om handels- og investeringshindringer er en del af EU's håndhævelsesforanstaltninger, som supplerer den ambitiøse forhandlingsdagsorden, der skal sikre, at EU-industriens plads i de globale forsyningskæder aktivt støtter vores samlede job- og vækststrategi. I takt med, at vi gradvist er på vej ud af den økonomiske krise, er det af afgørende betydning at sikre, at markedsvilkårene på eksport- og investeringsmarkederne hos vores strategiske partnere er åbne og fair. Inden for rammerne af EU's markedsadgangsstrategi samarbejder Kommissionen aktivt med en langt større gruppe af samhandelspartnere om at forbedre betingelserne for EU-virksomhedernes adgang også til disse markeder.

Samhandelsvilkårene forventes også forbedret som følge af indgåelsen af "Bali-pakken" på Verdenshandelsorganisationens (WTO's) 9. ministerkonference i december 2013, som fastlægger nye multilaterale regler for handelslettelser². På plurilateralt niveau er der i øjeblikket forhandlinger om en overenskomst for handel med tjenesteydelser (TISA), samtidig med at der fortsat føres forhandlinger om en udvidelse af anvendelsesområdet for informationsteknologiaftalen (ITA); de sidstnævnte forhandlinger blev dog suspenderet i november 2013. I forbindelse med World Economic Forum i Davos i januar 2014 afgav EU sammen med 13 andre WTO-medlemmer løfte om at iværksætte plurilaterale forhandlinger om liberalisering af handel med grønne varer.

Sideløbende med denne multilaterale og plurilaterale dagsorden gennemfører EU en stor og ambitiøs bilateral dagsorden, der skal åbne op for markeder i tredjelande. Først og fremmest er forhandlingerne med USA om et transatlantisk handels- og investeringspartnerskab (Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP)) af yderste vigtighed. En

¹ Brasilien/Argentina.

²Jf. http://www.wto.org/english/news_e/news13_e/mc9_06dec13_e.htm.

vidtrækkende og ambitiøs TTIP-aftale, der omfatter strenge regler for lovgivningssamarbejde og lovgivningskonvergens, vil kunne være med til at reducere de ikke-toldmæssige hindringer, som EU's virksomheder fortsat står over for i USA. Den vil også kunne indføre globale standarder på mange områder og tilskynde en række tredjelande til at følge trop, til gavn for EU's eksportindustri.

De bilaterale forhandlinger med Japan er også på rette spor. Under den fjerde runde af samtaler, der blev afholdt i Bruxelles i januar 2014, drøftede begge sider allerede modpartens forslag til teksten til en fremtidig frihandelsaftale. EU lægger fortsat stor vægt på ikke-toldmæssige hindringer, som i betydelig grad hindrer EU's virksomheder inden for mange sektorer i at få markedsadgang i Japan.

Forhandlingerne med Canada om en omfattende økonomi- og handelsaftale blev afsluttet på politisk plan den 18. oktober 2013. Handelsaftalen med Peru og Colombia har været midlertidigt anvendt i Peru siden 1. marts 2013 og i Colombia siden 1. august 2013. Den samhandelsmæssige søjle i associeringsaftalen mellem EU og Mellemamerika har været midlertidigt anvendt siden 2013. Den 29. november 2013 paraferede Georgien og Moldova associeringsaftaler, herunder aftaler om vidtgående og brede frihandelsområder, med EU, mens Ukraine og Armenien omvendt har besluttet ikke at paraferere associeringsaftaler for nærværende.

Desuden er EU i færd med at forhandle en frihandelsaftale på plads med en række andre tredjelande og regioner, nemlig Mercosur, Indien, Malaysia, Vietnam, Thailand og Marokko. EU og Singapore paraferede en frihandelsaftale den 20. september 2013; for så vidt angår Indonesien og Filippinerne, er EU fortsat på det indledende stade af det forberedende arbejde med at undersøge anvendelsesområdet og ambitionsniveauet for fremtidige forhandlinger om frihandelsaftaler. Indledende samtaler med Mexico er i gang med hensyn til en mulig modernisering af den eksisterende frihandelsaftale.

EU fortsætter ligeledes sine bestræbelser på at sikre en fuldstændig og problemfri gennemførelse af frihandelsaftalen mellem EU og Sydkorea, som trådte i kraft den 1. juli 2011³.

I betragtning af EU's omfattende forhandlingsdagsorden er det så meget vigtigere at sikre, at de samhandelsmuligheder, der skabes ved disse forhandlinger, reelt også omsættes til konkrete handelsstrømme i praksis. På baggrund heraf sætter 2014-rapporten om handels- og investeringshindringer fokus på de vigtigste hindringer for markedsadgang, som vores strategiske partnere har indført.

EU's markedsadgangsstrategi forholder sig ligeledes til disse foranstaltninger gennem en løbende proces med udvælgelse og prioritering af væsentlige hindringer, hvilket har resulteret i identifikationen af 220 hindringer i 32 tredjelandsmarkeder. Kommissionen er for nylig begyndt at sætte tal på EU's succesrate i forhold til at fjerne centrale hindringer. I henhold til analysen fra oktober 2012 er der, ud af i alt 220 centrale hindringer, kommet et positivt resultat ud af 70 tilfælde, hvilket har medført samlede fordele for EU på ca. 2 mia. EUR om året.

Endelig offentliggør Kommissionen løbende en rapport om potentielt handelsrestriktive foranstaltninger⁴. Den tiende rapport af denne art, der evaluerede udviklingen fra maj 2012 til

³ <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/south-korea/>.

maj 2013, viste, at der var indført 154 nye foranstaltninger af G20-medlemmer, hvorimod kun 18 foranstaltninger var blevet ophævet. Generelt skønnes det samlede antal potentielt handelsrestriktive foranstaltninger at være steget til 688.

For så vidt angår investeringer, har den seneste udvikling i tredjelande vist bekymrende tendenser for europæiske investorer i et stigende antal lande. Meget ofte drejer disse sager sig om manglende overholdelse af eksisterende bilaterale aftaler om fremme og beskyttelse af investeringer med forskellige EU-medlemsstater, dvs. særlig med hensyn til ekspropriationslignende foranstaltninger over for investoren, men også de facto eller endog de jure renationalisering af virksomheder under succesrig ledelse af en udenlandsk investor. Der er rejst en række søgsmål ved internationale domstole, som f.eks. i tilfældet med Argentina eller Rusland, og nogle af dem har givet positive resultater (se Argentina/Repsol under 2.1). Desuden har opsigelse, eller planer om opsigelse, af eksisterende bilaterale aftaler om fremme og beskyttelse af investeringer en negativ virkning på investeringsklimaet i nogle lande og på disse landes tiltrækningskraft som investeringsmål for EU-virksomheder. Især giver Sydafrikas beslutning om at opsi sine bilaterale aftaler om fremme og beskyttelse af investeringer med EU-medlemsstater anledning til bekymring, da det lovudkast, der i øjeblikket er planlagt at skulle erstatte disse aftaler, ikke vil være i stand til at sikre investorerne den samme juridiske sikkerhed og forudsigelighed, som de hidtil har nydt godt af.

2. Resultater af EU-foranstaltninger truffet i 2013 om markedsadgang og investeringshindringer

De mange forskellige handelshindringer, der er kortlagt i rapporten fra 2013 om handels- og investeringshindringer på strategiske partneres markeder, er blevet behandlet som nøgleprioriteter i vores bilaterale forbindelser på grund af deres store betydning for erhvervslivet i EU og ofte systemiske virkninger. Kommissionen og medlemsstaterne har således konsekvent gjort opmærksom herpå på alle bilaterale møder, ofte på allerhøjeste politiske plan.

Der er opnået væsentlig eller delvis succes med hensyn til et relativt stort antal af de hindringer, der er beskrevet i rapporten af 2013 om handels- og investeringshindringer. I disse sager har de foranstaltninger, som EU har truffet i medfør af markedsadgangsstrategien, spillet en stor rolle. I andre tilfælde kunne der ikke registreres fremskridt, selv om vi har gjort alt, hvad vi kunne. Især med Rusland rester der et betydeligt antal markedsadgangsproblemer trods landets optagelse i WTO i august 2012. Som det har været tilfældet i tidligere år, gør rapporten om handels- og investeringshindringer også rede for et antal vigtige nye hindringer.

⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/september/tradoc_151703.pdf.

2.1 Vellykket EU-indsats i 2013

Et betydeligt antal hindringer for markedsadgang, som der er gjort rede for i de tidligere tre udgaver af rapporten om handels- og investeringshindringer, er blevet helt eller delvist ophævet i 2013.

Kina

Kina har taget vigtige skridt til at vedtage en mere erhvervsvenlig investeringspolitik. Den 27. september 2013 udstedte statsrådet bekendtgørelse Guo Fa 2013 nr. 38 om oprettelse af Kinas (Shanghais) frihandelszone. Skønt det er et begrænset og specifikt eksperiment i åbnings- og reformprocessen, har det potentialet til at blive et første skridt i retning af en reduktion af investeringsbegrænsninger. Tidligere har begrænsede eksperimenter af denne art dannet grobund for større reformer.

På det 16. topmøde mellem EU og Kina den 21. november 2013 indledte begge sider formelt forhandlinger om en omfattende bilateral investeringsaftale, der omfatter både investeringsbeskyttelse og markedsadgang. Den foreslåede investeringsaftale mellem EU og Kina vil være den første mulighed for EU til at forhandle en aftale udelukkende om investeringer på basis af de nye kompetencer, den har fået tilført i kraft af Lissabontraktaten. Kina har bekræftet, at landet vil vælge en tilgang med en "negativ liste" i sine investeringsforhandlinger med EU.

Kina har gennemført den positive afgørelse af 31. januar 2012 i WTO-appelinstansens beretning om eksportrestriktioner på råmaterialer. I den anden sag om Kinas eksportrestriktioner for sjældne jordarter, wolfram og molybdæn, som blev indledt den 13. marts 2012, pågår WTO's forhandlinger i øjeblikket. WTO-panelets afsluttende rapport forventes at foreligge i begyndelsen af 2014.

Med hensyn til momsfrigagelsen for indenlandsk producerede regionale fly har Kinas finansministerium den 9. september 2013 underrettet EU om, at det havde ophævet cirkulære 51, udstedt i 2000, samt cirkulære 97 af 2002, som gav momsfrigagelse for salg af specifikke modeller af indenlandsk producerede regionale fly i Kina. Hvis dette bekræftes, vil det udgøre en positiv udvikling i retning af at løse en mangeårig forskelsbehandling af import af regionale fly. EU har anmodet Kina om at fremlægge dokumentation for de annoncerede foranstaltninger, således at der kan skabes juridisk klarhed for de erhvervsdrivende i EU.

Den internationale arbejdsgruppe om eksportkreditter (IWG) afholdt 3 møder i 2013, og mødet i september var arrangeret af EU. IWG diskuterer eksportfinansieringsvilkår og subsidier, hvilket er et særligt vigtigt emne i forholdet mellem EU og Kina. Gruppen indledte forhandlinger om kreditretningslinjer for sektorerne for skibe og medicinsk udstyr med det formål at fastsætte internationale retningslinjer for eksportfinansiering, der er i overensstemmelse med international bedste praksis.

Kina indførte den 24. maj 2013 diskriminerende foranstaltninger på told- og beskatningsområdet, der berørte logistik- og shippingindustrien, idet finansministeriet og statsskatteforvaltningen udstedte et nyt momscirkulære for transportindustrien, der udvidede det eksisterende pilotprogram for overgangen fra erhvervsskat til moms til at gælde for hele landet. Cirkulære 37 trådte i kraft den 1. august 2013. Speditører har ikke længere lov til at trække visse omkostningsposter, som f.eks. international godstransport, fra i skat, og de blev

pålagt at opkræve en moms på 6 % og et yderligere lokalt tillægsgebyr på 0,8 % af den i forhold til deres kunder realiserede bruttofortjeneste (inkl. fragtomkostninger). Repræsentanter for erhvervslivet i udlandet anslog de potentielle omkostninger ved disse foranstaltninger for deres fragtforsretning til over 2 mio. EUR om ugen.

EU er sammen med lokale partnere gået ind i en konstruktiv dialog med de kinesiske myndigheder om at løse dette alvorlige problem. Den 12. december 2013 udstedte finansministeriet og statsskatteforvaltningen et fælles cirkulære, der retter op på de diskriminerende virkninger af cirkulære 37, og igen fritager logistikindustrien fra moms og tillægsgebyrer.

Indien

I Indien har regeringen suspenderet gennemførelsen af den indkøbspolitik, der blev vedtaget i 2012, og som gav indenlandsk producerede elektroniske produkter og telekommunikationsprodukter fortrinsret ud fra sikkerhedsmæssige hensyn. Ifølge planlagte og allerede vedtagne bestemmelser var det i forbindelse med indkøb af elektroniske produkter og telekommunikationsprodukter med sikkerhedsmæssige konsekvenser obligatorisk at give fortrinsstilling til indenlandske produkter både for offentlige og, hvad der er vigtigst, private indkøbere (f.eks. operatører på telekommunikationsområdet). Dette ville have udgjort en betydelig byrde for virksomhederne. Selv om politikken ikke er annulleret for offentlige indkøbs vedkommende, men er under revision, forbydes det i meddelelsen fra juli 2013 udtrykkeligt at stille krav om indenlandsk produktion begrundet i sikkerhedsmæssige hensyn (på basis af procenter eller andet) ved indkøb i den private sektor. For elektroniske produkter har Indien den 23. december 2013 vedtaget en ny præferentiel indkøbspolitik, der faktisk udelader sikkerhedsmæssige hensyn og kun omhandler offentlige indkøb. EU vil fortsat arbejde for, at uberettigede krav om lokalt indhold trækkes tilbage.

Indien har ligeledes ved to lejligheder udsat det obligatoriske krav om testning og certificering af elementer inden for telekommunikationsnetværk af sikkerhedshensyn til den 1. juli 2014. Ikke desto mindre vil EU fortsat holde Indien fast på, at landet skal basere sine krav på relevante internationale sikkerhedsstandarder for telekommunikationsudstyr, og at landet skal acceptere testrapporter og certifikater, som udstedes af kvalificerede udenlandske laboratorier.

For så vidt angår stålprodukters obligatoriske overholdelse af nye nationale standarder og certificeringer udstedt af det indiske standardiseringskontor (Bureau of Indian Standards (BIS)), blev datoen for ikrafttrædelsen af obligatoriske certificeringskrav for visse stålprodukter ændret til april 2014. I august 2013 blev visse produkter, der leveres direkte til større projekter, der er omfattet af visse betingelser (inden for sektorerne infrastruktur, råolie, fremstillingsprodukter, der involverer avancerede teknologier, atomreaktorer, forsvar, kemikalier og petrokemiske stoffer samt gødning) desuden fritaget fra certificeringsordningen. Der udestår imidlertid fortsat visse vanskeligheder i forbindelse med registreringsprocessen.

Indien har også formelt forlænget henstanden for den obligatoriske registrering for 15 kategorier af IT-produkter og forbrugerelektronik til den 3. januar 2014 (den oprindelige dato var den 3. april 2013). Et notat fra maj 2013 åbnede op for, at test udført af udenlandske certificeringsorganer, der er medlemmer af IECCE CB⁵-ordningen, eller af laboratorier, der er

⁵ Worldwide System for Conformity Testing and Certification of Electrotechnical Equipment and Components (IECEE) Certification Body Scheme: <http://www.iecee.org/>.

internationalt akkrediteret i henhold til ILAC MRA⁶, kan accepteres "indtil videre". Det vil være vigtigt at sikre, at der ikke i praksis opstilles yderligere krav om obligatorisk testning hos indiske laboratorier, da dette vil kunne medføre en kraftigt forsinket markedsgodkendelse for et massivt antal elektronikvarer, der eksporteres til Indien, hvilket vil medføre betydelige ekstraomkostninger og et stort tidspres ved markedsføring for udenlandske virksomheder. En indførelse af (korte) gyldighedsperioder for udstedte testrapporter vil forværre problemet yderligere. Selv om udenlandske testresultater nu accepteres, forekommer ordningen at være for byrdefuld i betragtning af de lave sikkerhedsrisici, der er forbundet med de pågældende produkter.

Endelig har Indien indført visse ændringer i reglerne på investeringsområdet og åbnet op for muligheden for 100 % udenlandsk ejerskab i telekommunikationssektoren. Der er ligeledes sket en positiv udvikling inden for investeringer i enkeltmærkedetailhandlen. Visse europæiske virksomheder har i kølvandet af åbningen af sektoren allerede søgt om og opnået licenser. En europæisk virksomhed har ligeledes søgt om en licens til flermærkedetailhandel, hvilket i givet fald vil være den første til en udenlandsk virksomhed i Indien.

Brasilien/Argentina

I forhold til Brasilien kan der rapporteres om fremskridt med hensyn til listen over 100 midlertidige undtagelser fra den fælles eksterne toldtarif. Anvendelsen af listen, der startede i september 2012, blev bragt til ophør i slutningen af oktober 2013. Endnu vigtigere blev en ny liste over 100 undtagelser fra den fælles eksterne toldtarif, som var planlagt i begyndelsen af 2013, i sidste ende ikke gennemført.

For så vidt angår de diskriminerende skattefordele, som Brasilien yder især til indenlandske bil- og elektronikfabrikanter, der opfylder visse krav om lokalt indhold, har EU den 19. december 2013 indsendt en anmodning om tvistbilæggelse til WTO⁷.

I Argentina er ikke-automatiske licenser blevet fjernet (undtagen for cykler) i januar 2013, men der eksisterer fortsat andre handels/importbegrænsende foranstaltninger, navnlig pligten til, at importører på forhånd skal afgive tro og love-erklæringer (DJAI) i forbindelse med al import. Efter anmodning fra EU, USA og Japan blev der i maj 2013 nedsat et tvistbilæggespanel under WTO, der skulle undersøge tvisten om DJAI og andre uofficielle importbegrænsende foranstaltninger, bl.a. afbalanceringskrav på importområdet⁸. Argentina fastholder ligeledes restriktioner på overførsel af udenlandsk valuta, udbytte og royalties, som er blevet en vigtig del af landets økonomiske politik og f.eks. anvendes til styring af valutakursen. Argentina anvender ligeledes restriktioner i sektoren for genforsikringstjenester.

I april 2012 eksproprierede den argentinske regering 51 % af YPF, den argentinske afdeling af Spaniens olieselskab Repsol, uden at yde korrekt og hurtig erstatning. I forbindelse med ekspropriationen forlangte Repsol erstatning for tabet af en stor del af selskabets olieproduktionskapacitet og oliereserver. I slutningen af november 2013 nåede Argentina og Repsol frem til en principaftale om erstatning, om indstilling af søgsmål og om en proces for

⁶ International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) Mutual Recognition Agreement (MRA): <https://www.ilac.org/>

⁷ http://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds472_e.htm.

⁸ http://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds445_e.htm.

fastlæggelsen af et erstatningsbeløb. Der er indledt forhandlinger om de nærmere detaljer i en endelig aftale.

USA

USA har udvidet listen over EU-medlemsstater og regioner, der anses for at være fri for klassisk svinepest, fugleinfluenza, Newcastle disease og delvist smitsomt blæreudslæt hos svin. Der blev i slutningen af 2013 efter flere års drøftelser offentliggjort en endelig lov om bovin spongiform encefalopati. EU forventer, at eksporten til USA af oksekød inden længe vil blive genoptaget. Der udestår imidlertid fortsat vurderinger af dyresygdomme for en række EU-medlemsstater, der har samme sygdomsstatus i henhold til EU's harmoniserede lovgivning. I stedet for at behandle medlemsstaterne hver for sig burde USA's importbetingelser afspejle den realitet, at EU er et enkelt område og et indre marked, og de af EU rettidigt vedtagne afgørelser om dyresundhedskontrol samt de internationale standardiseringsorganers (f.eks. Det Internationale Kontor for Epizootier) eksisterende bestemmelser. Der er lange ventetider for EU's ansøgninger om tilladelse til eksport af animalske produkter som f.eks. førsteklases (Grade A) mejeriprodukter, levende toskallede bløddyr og produkter af små drøvtyggere. EU er desuden stadig bekymret over de ekstremt lange forsinkelser i behandlingen af andre sundheds- og plantesundhedseksportansøgninger, som EU har indsendt, f.eks. i forbindelse med æbler, pærer, stenfrugter og peberfrugter. De igangværende forhandlinger med USA om et transatlantisk handels- og investeringspartnerskab giver mulighed for at drøfte problematikken vedrørende sundhed og plantesundhed i en ny sammenhæng.

Japan

Siden forhandlingerne om en omfattende frihandelsaftale med Japan blev indledt i april 2013, har der været afholdt fire samtalerunder. Der er opnået visse fremskridt, men en yderligere indsats er nødvendig. Drøftelserne om ikke-toldmæssige hindringer inden for rammerne af frihandelsaftalen fortsætter. Japan har for visse af disse hindrings vedkommende (f.eks. økologiske fødevarer, spiritusbevilling i engrossektoren) allerede levet op til sine forpligtelser, som blev aftalt under den fase, der ledte op til indledningen af forhandlingerne om en frihandelsaftale (den såkaldte afgrænsning), mens afgrænsningen og drøftelserne om en frihandelsaftale for andre hindrings vedkommende kun delvist har givet resultater (f.eks. mht. lægemidler, fødevaretilsætningsstoffer, oksekød, certificering af radio- og telekommunikationsudstyr, godkendelsesprocedurer for medicinsk udstyr). For så vidt angår fødevaretilsætningsstoffer, er 38 ud af 46 stoffer, som krævet af EU, allerede blevet godkendt, to stoffer forventes at blive godkendt i juni 2014, og de resterende seks er i øjeblikket ved at blive risikovurderet. Japan har ligeledes gjort fremskridt med hensyn til markedsadgangen for oksekød fra EU ved allerede at godkende, at tre medlemsstater kan eksportere kød under 30 måneder, og ansøgninger fra flere andre medlemsstater er ved at blive godkendt.

2.2 Uløste hindringer for markedsadgang, der kræver yderligere handling af EU

Desværre begrænses EU-virksomheders markedsadgang fortsat i betydelig grad af flere af de hindringer, der er beskrevet i de tre foregående rapporter om handels- og

investeringshindringer⁹. Der vil blive gennemført flere EU-foranstaltninger under markedsadgangsstrategien for at sikre, at der gøres fremskridt i forhold til disse problemområder. Der er især tale om følgende handelsrestriktive foranstaltninger:

Kina

- "Politik vedrørende national innovation"
- Krav om lokalt indhold
- Hindringer vedrørende informationssikkerhed, herunder revisionen af forskrifterne om kommerciel kryptering
- Kosmetikforskrifter

Indien

- certificeringsordning for dæk fra BIS (Bureau of Indian Standards)
- Problemstillinger vedrørende sundhed og plantesundhed (f.eks. svinekød, genetisk materiale fra kvæg, planter og planteprodukter)

Brasilien/Argentina

- Argentina: Krav om lokalt indhold
- Brasilien og Argentina: Foranstaltninger, der forhindrer levering af maritime tjenester mellem Mercosur-lande

2.3 Fokus – Rusland, ét år efter dets optagelse i WTO

Trods Ruslands optagelse i WTO i august 2012 har landet endnu ikke gennemført sine WTO-forpligtelser i fuldt omfang. EU er fortsat bekymret over en lang række hindringer, der fortsætter med at være en hæmsko for EU-virksomheders adgang til det russiske marked.

For en gruppe på mere end 150 produkter, herunder kødvarer, beklædningsgenstande, køleskabe, brugte biler, karrosserier, papirprodukter og ITA-produkter, har Rusland ikke anvendt sine WTO-bundne satser korrekt. Selv om visse positioner er blevet korrigeret den 1. september 2013, resterer der fortsat uafklarede problemområder, f.eks. papir, karrosserier og landbrugsprodukter.

Den 9. juli 2013 indledte EU sin første WTO-tvistbilæggelsessag mod Rusland for at finde en løsning på en genanvendelsesafgift på motorkøretøjer, der pålægges importerede biler. Den 15. oktober 2013 vedtog Dumaen en ændring, i henhold til hvilken indenlandske bilfabrikanter pålægges samme genanvendelsesafgift som udenlandske fabrikanter, hvorved de diskriminerende elementer i den oprindelige lov fjernes. Gennemførelsen af denne lov samt mulige kompensationsforanstaltninger til fordel for indenlandske bilfabrikanter skal fortsat overvåges nøje over de kommende måneder.

⁹ En beskrivelse af disse hindringer findes i 2013-rapporten om handels- og investeringshindringer, se: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0103:FIN:DA:PDF>.

Med hensyn til toldkontingenterne for træ i henhold til den bilaterale aftale mellem EU og Rusland, der blev indgået i forbindelse med Ruslands optagelse i WTO, er der for nylig opnået visse fremskridt gennem ophævelsen den 4. november 2013 af den diskriminerende "eksportørliste", som Rusland tidligere har ført. Dette havde i stort omfang begrænset virksomheders mulighed for at eksportere i henhold til den bilaterale aftale vedrørende toldkontingenter for træ.

Med hensyn til foranstaltninger vedrørende sundhed og plantesundhed (SPS) skyldes mange af problemerne ikke-gennemsigtig, diskriminerende og uforholdsmæssige kontrol- og godkendelsesprocedurer, for strenge krav til rester af antibiotika, mikrobiologiske kriterier og rester af pesticider, der ikke i tilstrækkeligt omfang er tilpasset til WTO's SPS-aftale og andre internationale standarder og praksisser. Resultater af inspektioner og grænsekontroller med hensyn til landbrugsprodukter og planter fortsætter med at skabe hindringer for samhandelen i det daglige. Flere medlemsstater er berørt af specifikke foranstaltninger fra russisk side, der f.eks. gælder kølet kød, suspension af eksport fra visse kategorier af producenter, samtidig med at der pålægges forbud gældende for hele EU, selv om der kun er konstateret manglende overholdelse i visse medlemsstater. Disse importbegrænsninger påvirker også detail- og engrosledet og hæmmer en effektiv styring af forsyningskæden. Siden marts 2012 er der blevet indført restriktioner på import af kvæg og drøvtyggere (på grund af Schmallenberg-virus) samt på import af levende slagtesvin.

Rusland vedtog inden for rammerne af toldunionen lovgivningsprocesser, der skal tilpasse landets tekniske SPS-forskrifter til de internationale standarder og praksisser. EU fremsendte en række harmoniseringsanmodninger til toldunionens partnere. Der har imidlertid hidtil ikke været tegn på, at disse anmodninger er efterkommet, med undtagelse af pesticidområdet.

Med hensyn til området for tekniske handelshindringer møder virksomhederne i EU stadig adskillige horisontale og sektorspecifikke handelshindringer i Rusland som følge af byrdefulde tekniske forskrifter, manglende gennemsigtighed i anvendelsen af krav, flere sideløbende og delvist overlappende og for vidtgående procedurer for certificering, overensstemmelsesvurdering og godkendelse, som for en stor dels vedkommende fortsat ikke er i overensstemmelse med moderne internationale regler og standarder.

Der vedtages nu tekniske forskrifter i Den Eurasiske Toldunion (Rusland, Hviderusland og Kasakhstan). Ofte er disse tekniske forskrifter ikke baseret på internationale standarder og stiller for byrdefulde krav til certificering, anmeldelse og mærkning. Af nylige eksempler kan nævnes toldunionens tekniske forskrift om sikkerheden for forbrugsvarer og varer bestemt til børn og unge (blandt andet relevant for tekstiler, tøj og fodtøj) og toldunionens udkast til teknisk forskrift om sikkerheden ved alkoholholdige varer. Desuden har Den Russiske Føderation de facto forbudt eksport af levende svin og svinekødsprodukter fra hele EU, efter at der den 24. januar 2014 blev konstateret afrikansk svinepest hos vildsvin tæt på den hviderussiske grænse. Denne foranstaltning forekommer urimelig og ubegrundet.

3. Nye hindringer, der er kommet til i 2013

EU's eksport af spiritus og vin blev mødt af nye hindringer for markedsadgang, idet de kinesiske myndigheder i februar 2013 besluttede at teste eller udbede sig resultaterne af test for indhold af phtalater i disse produkter. Det største problem er, at disse eksporterede produkter lever op til EU's lovgivning og effektivt beskytter forbrugernes sundhed og

sikkerhed i Europa. I mellemtiden har de kinesiske myndigheder lempet kravene om test af hver enkelt sending. Imidlertid har Kina endnu ikke afsluttet sin risikovurdering med henblik på at fastsætte en grænseværdi for phtalater i fødevarer.

Desuden indledte Kina i juni 2013 en antidumping- og en antisubsidieundersøgelse af vin, der importeres fra EU. Kommissionen følger den igangværende undersøgelse tæt og vil gøre sit yderste for at forhindre, at der iværksættes uberettigede antidumping- eller udligningsforanstaltninger over for vin fra EU.

I Indien er toldafgiften på nye luksusbiler blevet hævet fra 75 % til 100 %, samtidig med at afgiften på nye motorcykler med en motorydelse på $> 800 \text{ cm}^3$ er blevet hævet fra 60 % til 75 %. Disse foranstaltninger synes, sammen med stigninger i importafgifterne for andre produkter, at ligge i forlængelse af en mere generel politisk linje, som er vanskeligt forenelig med Indiens politiske forpligtelse i G20 til at afholde sig fra at vedtage protektionistiske foranstaltninger.

Samtidig er en ny fortolkning og gennemførelse i Indien af krav til fødevaremærkning årsag til, at en lang række sendinger af importerede fødevarer er blevet blokeret. Den annoncerede nye strategi betyder, at mærkningsoplysninger skal trykkes i oprindelseslandet på originalemballagen og ikke længere på et klistermærke, og kun oplysninger, der er specifikke for Indien, kan angives på et klistermærke, der skal påsættes i toldlagre.

Den 1. april 2013 indførte det japanske skovbrugsagentur "Wood Use Points"-programmet ("WUPP"), som indebærer forskelsbehandling af importeret træ i forhold til indenlandske træsorter. I henhold til dette initiativ vil deltagende forbrugere, der køber nye boliger bygget af mindst 50,1 % lokale træprodukter, kunne modtage op til 300 000 Wood Use-point (med en værdi i yen, der svarer til op til 2 250 EUR), som kan indløses ved køb af nærmere angivne lokale skovbrugs/landbrugs/fiskeriprodukter.

Hidtil er kun japanske træsorter blevet godkendt, mens alle ansøgninger vedrørende udenlandske sorter, bl.a. fra Sverige, Østrig og Rumænien, er blevet afvist. Den 17. oktober 2013 vedtog skovbrugsagenturet nye retningslinjer, der specificerede kriterierne for at kunne komme i betragtning til programmet.

4. Konklusioner

Denne rapport understreger igen, at der fortsat eksisterer forskellige hindringer for adgang til markederne hos EU's strategiske partnere. Der har imidlertid på det seneste været en række tegn på, at der er en positiv udvikling på vej, og at EU's markedsadgangsstrategi leverer resultater på mange fronter. Ikke desto mindre dukker der hele tiden nye hindringer op, og EU vil fortsat overvåge disse markeder meget tæt med henblik på at sætte ind med en vellykket og målrettet strategi for afskaffelse heraf.

Sammen med vores ambitiøse bilaterale forhandlingsdagsorden, som omfatter alle vores strategiske partnere, er markedsadgangsstrategien fortsat afgørende for at sikre, at indgåede bilaterale aftaler udmøntes i konkrete handelsstrømme i praksis. Det tætte samarbejde mellem Kommissionen, EU's delegationer, medlemsstaterne og erhvervslivet både i Bruxelles og i tredjelande har endnu en gang vist sig at være et effektivt værktøj. Dette partnerskabsэлемент i markedsadgangsstrategien bør styrkes yderligere.

Med henblik på at intensivere indsatsen for at fjerne handelshindringer i tredjelande vil Kommissionen ikke tøve med at anvende alle tilgængelige værktøjer under markedsadgangsstrategien, herunder handelsdiplomati, brug af bilaterale arrangementer på højt niveau, samt WTO's komitéer og håndhævelse af tredjepartsforpligtelser via målrettede tvistbilæggelsesprocedurer.